

No: 789 – Menş e Adı

KÜTAHYA PAZARLAR KİRAZI

Tescil Ettiren

KÜTAHYA TİCARET BORSASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 01.09.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 28.06.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 789
Tescil Tarihi	: 28.06.2021
Başvuru No	: C2020/249
Başvuru Tarihi	: 01.09.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Kütahya Pazarlar Kirazı
Ürün / Ürün Grubu	: Kiraz / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Kütahya Ticaret Borsası
Tescil Ettirenin Adresi	: Bölücek Mah. Kütahya Tavşanlı Karayolu Bulvarı No:34 Merkez KÜTAHYA
Coğrafi Sınırı	: Kütahya ili
Kullanım Biçimi	: Kütahya Pazarlar Kirazı ibaresi ve menşe adı amblemi ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Kütahya Pazarlar Kirazı ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur. Ayrıca aşağıda verilen logo gıda işletmecileri tarafından isteğe bağlı olarak kullanılır.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Kütahya Pazarlar Kirazının belirtilen coğrafi sınırdaki kiraz bahçesi kurulumu ile ilk olarak yetiştirilmesi 1975 yılına dayanır. Kütahya Pazarlar Kirazının ismini de aldığı başta Pazarlar ilçesi olmak üzere Şaphane, Simav ve Gediz ilçeleri olmak üzere il genelinde yetiştiriciliği yapılır. Kütahya Pazarlar Kirazı; Latince tür ismi *Prunus avium* L. ve çeşit ismi “0900 Ziraat” olan kirazlardan Kütahya ilindeki meyve bahçelerinde üretilir.

Kütahya Pazarlar Kirazının karakteristik renk, tat, meyve iriliği ve meyve eti sertliği gibi ayırt edici özellikleri temelde bölgenin coğrafi konumu ve bu kirazın üretim metodu ile ilgili ortaya çıkan özelliklerdir. Kütahya ili; İç Ege Bölgesi ılıman iklim ile İç Anadolu Bölgesi karasal iklimin özelliklerinin yaşandığı geçit bölgesinde bulunur. Kütahya’da don olayı görülen günler sonbahar aylarından başlayarak ilkbaharda sona erer. Bu durum kirazın soğuklama ihtiyacının fazlasıyla karşılanmasını sağlar. İlkbaharda ılıman iklimin yoğunlaşmasıyla, ilkbahar geç donlarının önlenmesi sağlanır. Meyvenin olgunlaşma ve büyüme döneminde gece/gündüz sıcaklık farkının yüksek olması, ilin deniz seviyesinden yüksek olması gibi faktörler Kütahya Pazarlar Kirazında istenilen renk, tat, meyve eti sertliği ve meyve iriliği özelliklerinin ortaya çıkması sağlar.

Kütahya Pazarlar Kirazı ağacı, kuvvetli ve yaygın dallı gelişir. Yetiştiriciliğin yapıldığı toprak; killi-tınlı yapıda, su tutma kapasitesi yüksek ve orta derin toprak yapısına sahiptir. Toprağın su tutma kapasitesi yüksek olduğu için mevsimsel yağışlar yeterli olabilmekte bu nedenle genellikle ek sulamaya ihtiyaç duyulmadan kuru tarım ile yetiştiriciliği yapılır. Bu da meyvenin suda çözünabilir kuru madde miktarı ve meyve eti sertliğinin ideal seviyelerde olmasını sağlar.

Kütahya Pazarlar Kirazının Bazı Ürün Özellikleri:

Suda çözünabilir kuru madde oranı en az %15, çekirdek ağırlığı en az 4 gram, meyve ağırlığı en az 10 gram, sap ağırlığı ise en az 0,1 gramdır. Meyve eni en az 27 mm, meyve boyu en az 25 mm, meyve sap uzunluğu en az 5 cm’dir.

Meyve eti sertliği	: Sert
Meyve kabuk rengi	: Kırmızı
Meyve suyu rengi	: Pembe
Meyve tadı	: Tatlı
Meyve eti rengi	: Pembe
Meyve şekli	: Yuvarlak-kalp şeklinde

Çekirdeğin meyve etine bağlılığı: Yarı bağlı
Meyvenin olgunlaşma zamanı: Geç dönem (Genellikle haziran ayı sonu)

Mevsimsel şartlar, iklim, yetiştirme koşulları ve meyvenin olgunluk durumu gibi faktörlere bağlı olarak ürün özellikleri değişkenlik gösterebilir.

Üretim Metodu:

Kütahya Pazarlar Kirazı Yetiştiriciliği ve Üretim Aşamaları

Bahçe Tesisi: Kütahya Pazarlar Kirazını aşı (vegetatif) ile çoğaltılması yapılır. Tohum anacı olarak mahlep (*Prunus L.*) kullanılır. Tohumları fidan yetiştirme alanlarına kasım ayında ekilir. Ertesi yılın mart - nisan aylarında çimlenen tohumlar bakımları yapılarak yaklaşık 1,5 yaşındaki fidanları aşılanacak hale getirilip aşılanır. Aşısı tutan fidanların 2-2,5 yaş aralığında iken kapama bahçelere 5x6 m, 6x7 m, 7x7 m, 8x8 m dikim mesafesinde olmak üzere sonbaharda yaprak dökümünden itibaren ilkbahara kadar dikim yapılır. Plantasyonda mutlaka tozlayıcı çeşitlere en az 1/9 oranında yer verilmesi tavsiye edilir. Kütahya Pazarlar Kirazı için en uygun tozlayıcılar; Starks Gold ve Lambert kiraz çeşitleridir. Dikim öncesinde fidanlarda dikim budaması yapılır ve fidanlar aşı parselinden söküldükleri derinlikte dikilir. Dikimden sonra mutlaka can suyu verilir. İyi bir bakım, budama ve gübreleme ile fidanların 3-4 yaşlarında meyve vermesi beklenir.

Toprak ve İklim İstekleri: Kiraz bahçelerinin kurulmasında su tutma özelliğinden dolayı kuru taban araziler seçilir. Kütahya Pazarlar Kirazı yetiştiriciliğinin yapıldığı topraklar genel itibariyle killi-tınlı yapıdadır. Dikimde güney cephe ve düşük rakımlı araziler daha çok tercih edilir.

Sulama: Mevsimsel şartlar ve iklim koşullarına göre sulamaya karar verilir. Sulama işleminin damlama ya da mikro yağmurlama yöntemiyle yapılması tavsiye edilir.

Gübreleme: Belirtilen coğrafi sınırdaki hayvancılığın gelişmiş olması yanmış hayvan ve çiftlik gübresi kullanımını artırır. Genellikle dekar başına yanmış hayvan gübresi 3,5- 4 ton olarak kullanılır. Kasım ve aralık aylarında kök gübresi, nisan ve mayıs aylarında da potasyum nitrat gübresi ağaçların yaşı ve miktarı dikkate alınarak verilir. Nisan ve mayıs aylarında kazayağı veya diskaro ile sıra araları ve üzerleri ortalama 20'er gün arayla 2-3 defa sürülerek hem toprak havalandırılır, hem de yabancı ot mücadelesi yapılmış olur. Bahçelerin gübre ihtiyacının (gübre türü ve miktarı) belirlenebilmesi için en az üç yılda bir olmak üzere toprak ve yaprak analizlerinin yapılması önerilir. Bahçenin gübre ihtiyacı belirlendikten sonra gübreleme işlemi sırasında gübrenin gövde ve köklere temas etmeden, ağaçların taç iz düşümü içerisine gübreleme yapılması uygun olur.

Budama: Dikimi yapılan fidanların kış budaması ve yaz budaması olmak üzere iki dönemde modifiye lider sisteme göre budama işlemi yapılır. Böylece ağacın güneş ışınlarını daha iyi alması ve gelişmesi sağlanır. Budamalar düzenli olarak her yıl ağacın gelişme kuvvetine göre yapılmalıdır.

Zirai Mücadele: Kasım-aralık aylarında ve şubat-mart aylarında meyve gözleri uyanmadan, yine bahar aylarında çiçeklerin %5-10'u açtığında ve çiçeklerin %80-90'ı açtığında bitki zararlılarına karşı ilgili mevzuata uygun bitki koruma ürünleri kullanılması tavsiye edilir.

Hasat: Genellikle haziran ayının son haftası itibariyle yeterli olgunluğa gelen Kütahya Pazarlar Kirazı, parlak kırmızı renge ve kendine özgü iriliğe ulaştığında elle toplanarak hasat edilir. Meyveler saplarıyla birlikte, dallara zarar vermeden, fazla büyük olmayan gıda ile temasa uygun kaplara toplanır.

Depolama ve Muhafaza Koşulları: Ürünün, serin, kokulardan arı ve kuru ortamlarda depolanmasına ve muhafaza edilmesine dikkat edilir. Ürünün fazla bekletilmeden en kısa sürede tüketiciye sunulması esastır.

Daha uzun süreli muhafazalarda, hasadı yapılan kirazlar günlük olarak gıda ile temasa uygun kasalara alınarak soğuk hava depolarında en fazla 15 gün muhafaza edilerek tüketiciye arz edilir.

Denetleme:

Denetimler; Kütahya Ticaret Borsası koordinatörlüğünde; Kütahya Ticaret Borsası, Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Pazarlar Belediyesinden birer kişinin katılımıyla en az 3 kişiden oluşan denetim merci tarafından gerçekleştirilir.

Denetim yılda en az bir kere yapılır. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir. Yapılan denetimler, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Kütahya Ticaret Borsası tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim mercii, Kütahya Pazarlar Kirazı coğrafi işareti kullanım biçiminin uygunluğunu, ürünün hasadı, depolama ve muhafaza koşulları ile “Üretim Metodu” bölümünde belirtilen hususlara uygun üretim yapıp yapılmadığını denetler. Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen ilgili kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.